

KONSEK TRØNDELAG IKS
Postboks 2564
7735 STEINKJER

Dato: 18.03.2025
Saksb: Trine Fåkvam
Telefon: 924 43 654
Saknr:2025/809-7
Deres ref:

Orientering om språkopplæring

Det vises til henvendelse fra Konsek Trøndelag, hvor kontrollutvalget i Vefsn kommune ber om en orientering slik:

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren gi en skriftlig orientering til sekretariatet innen den 26. mars 2025 om kommunen har en helhetlig organisering og rutiner for språkopplæring for fremmedspråklige med like kriterier i de ulike skolene i kommunen.

Kommunalsjefen har i brev datert 7.mars fått avklaring på at saken gjelder Opplæringslovens §§ 3-6 og 3-7.

Med dette vil jeg gi orientering slik:

Opplæringslovens §3-6

Elevar med anna morsmål enn norsk og samisk har rett til særskild språkopplæring til dei kan norsk godt nok til å følgje den vanlege opplæringa. Særskild språkopplæring skal omfatte forsterka opplæring i norsk og, om det trengst, morsmålsopplæring, tospråkleg opplæring i fag eller begge delar.

Kommunen skal jamleg vurdere om ein elev som har vedtak om særskild språkopplæring kan norsk godt nok til å følgje den vanlege opplæringa.

Kommunen kan gjere vedtak om at eleven skal få opplæringa i morsmål på ein annan skole enn den eleven går på.

Elever i Vefsn kommune får innfridd denne rettigheten ved den skolen de er elev. Det betyr at alle skolene i kommunen har elever som har vedtak om særskilt norskopplæring. Inneværende skoleår er det totalt 81 elever med vedtak om særskilt språkopplæring og elevene er fordelt på alle kommunens 5 grunnskoler. Alle elever skal kartlegges før det fattes vedtak. Vi benytter oss av Utdanningsdirektoratets kartleggingsverktøy i grunnleggende

norsk. Dette kartleggingsverktøyet hjelper skolen å finne ut om elever med norsk som andrespråk trenger særskilt norskopplæring, hvilken norskopplæring eleven trenger og når eleven er klar til å gå over til ordinær opplæring. Verktøyet benyttes ved alle skolene. Kommunen har en ansatt i 60% stilling som hjelper alle skolene i arbeidet, men vedkommende har sin arbeidsplass ved Mosjøen skole.

Elever som har rett på morsmålsopplæring, får også vedtak om dette. Inneværende skoleår gis det morsmålsopplæring i arabisk, serbisk og ukrainsk. Også dette kartlegges før vedtak fattes. Morsmålsopplæringens formål er å styrke elevens forutsetninger for å lære det norske språket og skal gis utenfor skoletiden. Det er mange som misforstår dette og tror det handler om å videreutvikle sitt morsmål uten at det knyttes opp til hensikten med å lære det norske språket. I år gis morsmålsopplæring ved 2 av kommunens grunnskoler.

Opplæringslovens §3-7

Kommunen kan gi elevar som har budd kort tid i Noreg og har fått vedtak om særskild språkopplæring, heile eller delar av opplæringa i særskilde grupper eller klassar eller på særskilde skolar. Kommunen kan berre gi slik innføringsopplæring dersom eleven eller foreldra samtykkjer. Kravet til samtykke gjeld likevel ikkje dersom opplæring gjennom eit særskilt organisert tilbod er nødvendig for å gi nykomne elevar eit forsvarleg opplæringstilbod i ein situasjon der det kjem svært mange fordrivne frå Ukraina.

Kommunen kan gjere vedtak om innføringsopplæring for ein elev for opp til eitt år om gongen, i til saman opp til to år. I vedtaket kan det gjerast unntak frå læreplanar i fag, jf. [§ 1-4](#) andre ledd, og fag- og timefordelinga, jf. [§ 1-6](#) første og andre ledd.

Kommunestyret i Vefsn har for mange år tilbake fattet vedtak om at Mosjøen skole og Kippermoen ungdomsskole er mottaksskoler for minoritetsspråklige elever. Dette betyr at dersom foreldre ønsker det for sine barn kan de få gå i innføringstilbud inntil 2 år ved disse skolene. Elever har rett til å gå på nærskolen, så innføringstilbud er et frivillig tilbud. Elevenes rettigheter til styrket norskopplæring gjelder selv om foreldrene ikke ønsker at de skal gå i innføringstilbud.

Etter at tiden i innføringstilbudet er over, skal eleven inn i ordinær klasse på sin nærskole. De fleste minoritetsspråklige elevene er bosatt i Mosjøen skoles opptaksområde, så da fortsetter de som elever der, men ikke i innføringstilbud. Elever fra Kulstad og Olderskog går over til nærskolen.

De siste årene har det vært mange elever fra Ukraina som har ankommet Vefsn kommune. Disse barna er elever ved alle de fire grunnskolene i byen. Dette betyr at det er opprettet flere innføringsklasser som midlertidig tilbud, finansiert av flyktningemidler. Det er bare mottaksskolene som har innføringsklasser. Elever fra Ukraina som går på Kulstad skole eller

ved Olderskog skole er ferdige i innføringstilbudet. Elevene kan likevel ha rett på særskilt norskopplæring.

Oppsummert er det å si at Vefsn kommune oppfyller Opplæringslovens §§3-6 og 3-7. Det gjennomføres systematisk språkkartlegging ved alle skoler. Dette må skolene dokumentere for kommunalsjefen hvert år.

Alle kommunens grunnskoler gir opplæring etter § 3-6, mens innføringstilbud i egne klasser etter § 3-7 kun gis ved Mosjøen skole og Kippermoen ungdomsskole. Dette på bakgrunn av tidligere vedtak i kommunestyret. Alle elever ved grunnskolene i Vefsn kommune får likeverdig tilbud.

Jeg håper dette var avklaring som oppfyller forespørselen fra kontrollutvalget. Jeg er selvsagt tilgjengelig for supplerende informasjon ved behov.

Med hilsen

Trine Fåkvam
kommunalsjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og er derfor ikke signert